

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Helyben: Félévre 6 K. Negyedévre 3.—K.
Vidéken: „ 9 „ „ 4.50 „

Főszerkesztő:

Dr. Varga Lajos.

Felelős szerkesztő:

Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Piac-utca 9. Telefon 412

Barázdák.

A Wekerle kormány hivatalba lépése óta nem múlt el nap, hogy úgy az egyes lapok, mint a zavarosban halászni szerető „radikális” és nemzetiségi politikusok ki ne mondták volna a szentenciát, hogy: ennek a kormánynak a napjai meg vannak számlálva.

Nagy hangon, tele szájjal hirdették, hogy a legelső delegációs ülések lesznek azok, ahol a kormány el fogja veszíteni lábát a talajt, mert hatalmas ur ám a nemes lénygel: gróf Goluchowsky és a hadügyek közös minisztere: Pitreich s majd elbánnak azok a nemzeti kormánnyal.

S mi történt a delegációk ülései alatt és után?

Az, hogy kormányunk és delegátusaink alapos leckében részesítették a nagyhatalmu, osztrák érzelmű közös minisztereket nap-nap után a delegáció ülései alatt s minden intrika dacára fokról-fokra igyekezett e kormány a közös ügyek terén is Magyarország függetlenségét kidomborítani.

De többet is tett ezen a téren a Wekerle-kormány.

Alkotmányos befolyásának érvényesítésével oda hatott, hogy a külügyek vezetésében is vége lett annak a régi rendszernek, élén Goluchowski a szépszakállu lengyel gróf állott.

Megtörténtek úgy a külügy, mint a hadügyminiszterumok vezetésében a személyváltozások; sőt odahagyta állását báró Beck vezérkari főnök, a magyar ügyek legadázabb mindenkori ellensége is.

S a magyar kormány „megszámlált napjai” még mindég — számlálatlanok.

De a közvélemény megtévesztését célzó intrikusok ezek láttára is tovább fujják az ő fűsiketitő hamis nótájukat.

Nap-nap után bocsátják világgá, hogy a magyar kormány vagy behódolj az osztráknak, vagy megbukik. A kritikus pillanat tehát most e delegációnak ezen az ülésen következik be, mert most fogja kérni a közös hadügyminiszter, a katonai létszám felemelését.

Ez a hír is fényes kudarcot vall, mert a hadügyminiszter maga jelenti ki, hogy nem látja elérkezettnek az időt ahhoz, hogy a katonai létszám felemelését kérje.

Minden hamis hírszéllesekkel nem lehet félrevezetni a közvéleményt. Más kell a népeknek.

Bodóné tehát mást mesél!

A nemzeti kormány ellensége a népjogok kiterjesztésének. Hármaskapuvál zárja el az utat az alkotmányos jogok teljesíthetése előtt ez a kormány, amely elakasztja az általános választói jogot is.

Wekerle és Andrássy, e két szavahihető politikus pedig azt mondja, hogy az általános választói jogról szóló törvényjavaslat közel a befejezéshez, úgyhogy rövid idő alatt a Ház elé kerül s hiszi, hogy ez a haza minden bü polgárának kívánságát ki fogja elégíteni.

E hazában pedig nincs oka senkinek kételkedni hivatott vezérei szavában s éppen ezért egyetlen oldalról sem sikerül a közvélemény félrevezetése.

Ez bizonyítja, hogy a nemzet — jó uton halad.

Ha vissza tekintünk a multra, azt látjuk, hogy mindenkori, mindenik letűnt kormány alatt, a magyar nép, a sovinszta magyar nemzet előtt kedves, rokonszenves volt a kormányok ellen hadakozó mindenkori ellenzék.

S ez természetes is. Mert a letűnt korokban az ellenzéki pártok képviselték a szó szoros értelmében véve a magyar nemzetet; ők jutatták kifejezésre úgy a parlamentben, mint a parlamenten kívül is a nemzet gondolatát.

A mai nemzeti kormánynak is van ellenzéke. Ez az ellenzék azonban abban különbözik elődjétől, hogy a neki életet adó gyökerei nem a magyar nemzetből erednek. Éppen ezért a mai nemzetiségi ellenzékot joggal lehet a magyar nemzet ellenzékének, vagy hogy még őszintébbek legyünk: ellenségének nevezni. Erről cselekedeteikkel nap-nap után bizonyosságot tesznek.

Hiába handabandáznak a nemzetiségi igazgatók, a nemzetiségi képviselők; a magyar nemzetet becsapni ők nem fogják. Őlhetnek magukra akármilyen „demokrata uniformist”, hangoztathatnak akármilyen, a magyar néptől ellesett demokratikus jelszavakat, követelhetnek akármilyen népszerű, tetszetős reformokat: mindezek alól kilóg a lóláb.

Quo vadis?

Vidor Pál, a Népszínház szerencsétlen igazgatója, sirban pihen. Egy förtelmes mafia áldozata ő, olyan embereké, akik a művészettel vérszomjas kalózkod módjára kufárkodnak.

Vagyunk itt sokan, kik nem tudjuk gályánk merre visz. Tapossuk az élet malmát. Röghöz kötött és a rögebe visszatérő testünk bárgyu, tehetetlen küzdelmet folytat. Azt hisszük, küzdünk valami magasabb erővel s lepottyanunk a képzelt meredekről. Csak magunkkal folytatunk egetvivő csatákat, emberi gyöngeségben eredendő bűnök ostromcsapásai kergesítik el tenyerünket úgy, mint lelkünket. És van-e még lelkünk? Micsoda bölcs találta ki a nagy ostobaságot, hogy az ember magasabb rendű lény? Ösztöneink raffináltabbak és gépiesebbek az állaténál. Sietünk élni. Sietünk úgy élni, ahogy nekünk jobb, embertársainknak rosszabb. És mindezek mellett tetszelgünk magunknak ostoba hóbortokkal. Alkotunk csillogó képeket, beleszóvalunk tetszős képzetekbe. Mert egy nagy társadalom keretében élünk, míméljük, hogy érette élünk. Altruista gondolatok dobogtatják meg olykor ébredező emberi érzésünket. Ilyenkor vagyunk a legnagyobb mértékben önzők.

Az emberi élet a legmerőbb paradoksz. Vágyai minduntalan tulszárnyalják a megengedett kereteket. A szellem leláncolt Prometheusznak képzeletét, mely évezredek óta erőlködik, hogy lerázza béklyóit. A test satnya és erőtlén. Keletkeznek új tanok, új életfölfogás s ezek dacára tanulatlanok vagyunk. Nem ismerjük az élet mivoltát. Izlelőt adunk légiés idealizmusunkból s ilyenkor azt hisszük: szép az élet. Máskor csuf valóságunkban leplezzük le magunkat s most csordultig telt pohár — mindannyink léte.

Vásár az élet. Rut túlekedés. Kufárkodás testtel és szellemünkkel. Prédák vagyunk a társadalom kezében, mely kisajátítja legnemesebb érzésünket színt úgy, amint mi meglopkodjuk az övét. Kalózhajónak nézzük az emberek egyetemét, mely körül ügyességgel, vagy bátortalanul leng sajkánk. Gyöngé és széthulló a társadalom, erőtlén az organizmus sejtje.

Micsoda rém incselkedik velünk, hogy oly sokan törünk le a cél előtt? Micsoda rém ösztökél erőnket meghaladó föladatakra?

Amit ember tesz-vesz, kevés kivétellel nem remekmű. Magánviseli az emberi bélyeget, a mulandóság gondolatát, a gyarlóságot, megsemmisülést;

legszebben tiszta

Frabéczi Antal

gőzerőre berendezett ruhafestő és tisztító intézete Debrecen, Széchenyi u. 42.

Csipke függönyöket

a por és hamu lengi át a posztumusz gondolatot. Nyugtalan érzések keverednek a legérdeesebb kéjtől remegő percekbe. Az ember a nagy vásári sietésben mégis úgy él, mintha örök létét alapozná meg, mintha az idők végtelenségében esztendőket nem volnának ép oly homokszemek, mint a tovasurranó percek.

Ebben a forgatagban senki sem firtatja, hová megy. Tülekedéstől, az élet harci lármájától zajos minden fórum. Ferde irányban, kuszáltan, lélektani indokolatlanságokban alakul ki a társadalom. Vezető elemei a kevésbé jó, de bátor emberek. Fékevesztett akarás, egoizmus veti ki hálóját a társadalomra. Amint divatosak lesznek újabb tanok, eszmék, melyek mélységibe nem tekint alaposabban csak a századik, épúgy divatosakká válnak egyes emberek. Mit várhat tőlük a társadalom? Góresó elé nem állíthatja, nagytűt üvegen keresztül nem vizsgálhatja őket, hogy meglássa bennök a nagy semmit.

A vezetés áthárul a lelki szegényekre. A jó, becsületes, csendben visszavonul, a kemény öklű döngeti tovább a népszerűség s a magánérdek arannyal bélelt falát. Így történik, hogy a jó és becsületes, ha nem tud megbirkózni a létharc számos szennyes cselofogásával, golyót röpit agyába. A társadalom szörnyűködve áll az ilyen tünet fölött. A kiömlő vér mindig nemesebb érzéseket vált ki az emberből. Ilyenkor megdöbbenünk, tátongó mélységeket látunk. A sebek fölzakadnak. Szánalmas látvány a vérpadra hurcolt ember, kit a modern gillotint, a társadalom megannyi bűne kényszerít végső elszámolásra. Hány ilyen aratása van a fekete halálnak! Mennyi szomorú élet mérlege záródik így.

Ilyenkor magába szállhat az ember. Megmérheti erőit. Pillantást vehet a kórányagba, mely megmérgezi, elsorvasztja az egészséges organizmust. Amely a jó és becsületes embereket tekintti közpredának, amíg a mételyes egészségtől duzzad, piroslik.

Eltörlik a virilizmust. Nagyon fontos, szenzációs eseményről ad hirt a „Magyar nemzet”. A nemzeti kormány kész tervezetet készített elő a virilizmus eltörlésére. Az összes törvényhatóságokban eltörlik a virilizmust és ezzel megszűnik az eddigi — nem alkotmányos államba való — rendszer, az i. e. hogy a törvényhatósági bizottsági tagok egy része nem a választottaiból, hanem a legtöbb adót fizetők sorából kerül ki.

Mint a Magyar Nemzet értesül, a kormány a virilizmus eltörlésére már novellát dolgozott ki, amelyet mint illik, először az ország legnagyobb pártjának, a függetlenségi és 48-as pártjának fog bemutatni. A függetlenségi párt még a hét folyamán bizalmas értekezletet tart, amelyen gróf Andrássy Gyula belügyminiszter bemutatja a novellát, amelyet az országgyűlés még az idén az alkotmánybizottságokkal egyidejűleg fog tárgyalni.

Oly vívmánya ez a nemzeti demokraciának, amely az egész ország képét hivatva lesz megváltoztatni. A fővárosi, városi és megyei törvényhatósági bizottságokban ezentúl kizárólag a választóközönség szava és akaratát fog érvényesíteni.

Nagy vívmány, nagyon örvendetes dolog és mégis megdöbbenünk egy pillanatra, ha arra gondolunk, hogy egy vidéki város kulturális fejlesztése, gazdasági ügyek, városi fontos érdekek azon törvényhatósági bizottsági tagokra lesznek bízva, akiket az „őh nép” választ.

A fővárosoknak, nagy intelligenciájú vidéki városoknak különösen ott, ahol az intelligencia vezeti a szeszélyes népet: nincs mit tartani a virilizmus eltörlésétől, de mi lesz ott, ahol kilenctizedrészben analfabétákat választanak be a törvényhatósági bizottságba?

Nem mi adunk erre választ. Felhívjuk a városi politikát vezető, a népet irányító

tisztelt vezető urakat is: mondják meg nyíltan véleményüket. Ez a nagy vívmánya a nemzeti demokraciának hasznára fog-e lenni a mi városunknak?

Szervezkedés.

Szervezkedés a jelszó az egész vonalon Magyarország egész népe szervezkedési lázban ég. Mindenki érzi, hogy elbukik, ha egyedül marad, de győzni fog, hogy ha — szervezkedik.

Régi igazság és mindig az marad, hogy az összetartásban hatalmas erő van. A mit kivívni erőltet az egyes, az egyedül álló, — könnyű szerrel elvégzi azt az összetartás együttes ereje.

Magyarországnak alig van ma már társadalmi osztálya, mely még meg nem mozdult volna. Szervezkedik mind. Ma ez, holnap amaz: de egymás után valamennyi.

Helyesen is van ez. Közös érdekek közös célra, így majd könnyebb lesz eljutni. Könnyebb lesz boldogulni is.

Am a magyar nép különleges nép. Különleges nekünk valamennyi dolgunk. Különleges hát a szervezkedésünk is.

Sok különböző érzésű s gondolkodású társadalmi osztály él ebben az országban. Különböző a helyzetük, különbözők a bajjaik is.

De a jók lelkében ebben a hazában van egy vezető gondolat, uralkodó érzés, van egy közös nagy vágy. Nem lehet az más, mint hogy jólétre jusson, boldoguljon s boldoggá legyen mi magyar földünknek mindenik fe, ennek a nemzetnek apraja és nagyja, valamennyi tagja!

Általános emberi ez a vágy, ami lelkünkben a magyar nemzet érző lelkében igazi ez a vágy.

Ha társadalmi osztályainak mai szervezkedését ez a gondolat, vezetné s ez érzés hatná át és ha ez a óél lebegne szemünk előtt: legüdvösebb megalma volna az egész életünknek.

De most mit láthatunk?

Nincsen összekötő eszme s nincsen meg a közös cél.

Osztályaink törekvése nem az, hogy szervezkedve közös boldogulást hozzanak

Polykratesz gyűrűje.

Zemplén és Ungvármegye határán a nevezetes szirmai kő, „Sziniszki Kauceny” alatt egy völgykötésben terül el 618 méternyi magasságban a tenger színe fölött a Vihorlát Gutin hegyiség egyetlen jelentősebb tengerszeme, a riboncai tengerszem. Felette emelkedik Zemplén határán a Vihorlát, a Mesrogun és a természet egyik ritka csodája, a Szirmai kő. Két részből áll ez a csodálatos alkotás s úgy vannak egymástól pár lépésnyire letéve, mint egy egész és egy törött kockacukor.

A tengerszem a gróf Sztáray családé, amint hogy az egész Vihorlát s a Sztárayból és Nagy-Mihálytól egészen a váraljai házig mint a kaplonya nemesség eme kiváló ivadékaak elsőfoglalású birtoka. Akkor, amikor gróf Andrássy Gyula hazatért az emigrációból, a riboncai tengerszem hasznosítójá gróf Sztáray Ferdinánd volt. Liberális gondolkodású főúr, aki 1877-ben segített gróf Andrássy Gyulának az egészen fiatal gyermek-magnásnak, hogy a liberális párt legyőzze Zemplénben a hasonlóképpen ifjú báró Szennyey Pál vezetése alatt álló konzervatív táblabíró pártot. Gróf Barkóczy János, Bretenheim herceg haragudnak is érte a konzervatív Szapáry Eteleka fiára. Sztáray Ferdinánd ellenben, akit élete végéig Ferdi grófnak ismeri mindenki, annál jobban örült neki.

Egyszer a terebesi várkastélyban nagyon előhozakodott Ferdi gróf az ő tengerszemével. Nem győzte eléggé dicsőíteni nehéz fekete vizét, feneketlen kráterét, vadregényes környékét, a partján üdülő szarvasokat.

— Fekete a vize, feneketlen a tölesérje — mondogatta. — Apály és dagály jelentkezik rajta s nyilvánvalólag egybe van kötve az Adriai tengerrel. Akár mit mond rá a tudós világ, ez úgy van!

Andrássy Gyulának megzavarta figyelmét az utóbbi kijelentés s elhatározta, hogy okvetlen megtekinti a természet eme csodáját.

Nemsokára végre is hajtottá elhatározását. 1865-ben a gyönyörű szép nyár egy részét otthon töltötte s felkereskedve a fiatal gróf Csáky Tivadarral, gróf Sztáray Antallal, ellátogatott Ferdi grófnak s a nagyobb kiránduló társaság kíséretében megtekintette a tengerszemet. Imponált neki nagyban a fekete víz, a buja növényzet, a megragadó poetikus környezet, s minden áron meg akart fürdeni a tóban. Ezt azonban barátai karhatalommal megakadályozták, mivel a tó szélén sok a hínár, a közepén pedig állandóan forgatag van. Csónakon sem merészkedelt még senki sem a tulsó partra.

Andrássy Gyula itt már nem tágitott. Ha már a fürdést megtiltották neki, a csónakhoz nagyon ragaszkodott. A gyengébb

nem ajuldozásai és sikongásai között ültek a csónakba ársai: gróf Andrássy Gyula, gróf Csáky Tivadar és a fiatal gróf Sztáray Antal. Minden fenakadás nélkül érték el a tó közepét. Ott azonban csónakjuk holt pontra ért. Se előre, se hátra nem ment. A parton az asszonyok szivdobogást kaptak az ijedtségtől. Andrássy meg izgalmas arccal kiáltott fel:

— Ni ni, — hisz itt halak is vannak!

S azzal be sem várva a feleletet, kivett gallérja hajtásából egy gombostűt s a következő percben pompás horog lett belőle. Erős cérna, kenyérmorzsza is akadt valahogy s megkezdődött a halászat.

Nemsokára horogra került egy fiatal ponty. Andrássy Gyula hitelen elhatározással lehuzta peccsögyűrűjét, összeszorította a hal farkát s ráhuzta a gyűrűt. Aztán visszakeresztelte a vízbe a halat.

— Vajjon melyik cápának a gyomrában fogják megtalálni a kvarnerói halászkot? Nevettek a sikerült tréfán, aztán a forgatag irányában nagyot lödítettek a csónakon s egy pár evezősapással a tulsó parton voltak. Ferdi gróf hallván az esetet, szörnyen röstelkedett, de Adria-tengeri elméletéből még sem engedett.

Ez történt 1865-ben.

Pár évvel később amikor gróf Andrássy Gyula már európai híri miniszterelnök volt, a békésmegyei Ócsod közegében nagy ri-

Idel természetű zamatos

Igen szép hurkába

Geilon és Cuba kávék,

Rizs

Kohn Henrik

Naponként frissen pergelt kávé, Zamatos teák,

mesés olcsón.

oégnól kapható

Debrecenben, gr. Degenfeld tér 7. szám.

az nem viszonzta legszentebb érzelmeit sőt a napokban más leánnyal váltott jegyet. Ez annyira elkésérítette a szerelmes leányt, hogy egy érzetlen pillanatban bezárkózott szobájába s ott jókora adag marólugot ivott. Mire észrevették, a mérég már végzett vele, meghalt. A debreceni ügyészség táviratilag adta meg a temetési engedélyt.

— **A laposinálás titkaiból.** A Csongrádi Lap vasárnapi száma nem jelent meg. A vegyes tartalmu közlöny egyoldalas kiadásban a következőképpen mentette ki elmaradását:

Lapunk olvasóihoz!

Rendes heti lapunk helyett ma egyszerűen azt a rövid kérelmet vagyunk kénytelen lapunk t. olvasóközönségéhez intézni: kérjük szives elszármását. Szedőnk minden ok nélkül sztrájkol. Lapunk kiadó-tulajdonosa és a szerkesztőség mindent elkövetett, hogy a lap megjelenhessen, de a szedő nem enged. Reméljük, hogy a héten lapunk meg fog jelenni.

Tisztelettel

a Csongrádi Lap.

Nagy isten, mit csinálhattak azok a szegény csongrádiak lap nélkül!... No de a csongrádi vegyes kolléga esete még nem minden Győrött most a kereskedő ifjúság valamelyes estélyt rendezett, amelyen egy ottani tanár ur Vörösmarty költsézetéről tartott fölolvasást. Erről a hírek rovatában emlékezik meg egyik győri lapársunk még pedig a következő címmel: Vörösmarty a kereskedők között. Hasonló ehez a címhez egy másik ujdonság címe, amelyben egy kis kezdő újságíró kollégánk azt akarta hírdetni a világnak, hogy az ottani vágóhid Szt. István napján zárva lesz. Ezt a hírt a következő címmel írta meg: Szt. István a vágó hidon. Így csinálnak a jó vidéken újságot.

— **Friss virstli,** minden kedden és pénteken Máyer Jenő csemege üzletében.

— **Nagy botrány egy vendéglőben.** Marosvásárhelyről jelentik: Csurogi Leót, a marosvásárhelyi függetlenségi párt hivatalos lapjának, a Szabadságnak felelős szerkesztőjét sajnálatos inzultus érte tegnap a László-féle étteremben. Hárman, névszerint Rozsnyai István felfüggesztett szolgabíró, Jenei József volt körjegyző és Sántha Albert a nyugodtan vacsorázó Csurogit orvul megármadták s fojtogatni, majd ütlegelni kezdték. Az étteremben nagy kavargás támadt, többen a szerkesztő segítségére siettek, míg mások a rendőrséget futottak. Pár peronyi dulakodás után a szerkesztőt kiszabadították kellemetlen helyzetéből s a támadókat a rendőrség megérkezett embereinek adták át. A támadásra az adott okot, hogy Csurogi lapjában kiméltlenül ostromozta mindazokat, kik a nemzeti ellentállás idején a darabont kormányt szolgálták s akikhez a támadók is tartoztak. A botrányos eset egész Marosvásárhelyt izgalomba hozta.

— **Megütölgelt szabó.** Már régen történt, hogy Marx Flórián a morvaországi Friedlandból Debrecenbe telepedett s itt a Varga-utca 16. szám alatt szabó műhelyt nyitott. A vig morva üzletei jól mentek s megelégedetten is élt. Boldogságát csak a vele egy udvaron lakó Vég Lajos máv. alkalmazott zavarta meg néha-néha, akivel állandó perpatvarban állott. Tegnap este is összevazszik valamiért, ami annyira dühbe hozta a vitéz vasutit, hogy a kezében levő bottal alaposan elverte a morva szabót. Marx azonnal orvoshoz szaladt s a kapott látlelet alapján, mely szerint 6 ütés közül 4 a jobb, 1 a balkarján, egy pedig a fején érte, feljelentette Véghet a rendőrségen, ahol az eljárást megindították.

— **Borsos paprika.** A múlt hónap közepe táján ifj. Ungváry György Bethlen utca 52. sz. alatti fűszerkereskedő 5 kg. édes paprikát vásárolt Kohn Henrik üzletéből. A paprika árát nem fizette ki azonnal, mert arra pár napi halasztást kapott. — A vásárlás után 10-12 nappal beállított Ungváryhoz Kohn ügynöke Dede Zeigmond s a

paprika árát kérte. Ungváry a kért 11 koronát ki is fizette Dede-nek, aki a pénzzel nem számolt el főnökének. Kohn beperelte Ungváryt a már kifizetett paprika áráért s dacára, hogy Ungváry a fizetést a kapott nyugtával igazolta, a községi bíróság mégis elmarasztalta fenti összegben. Ungváry így kényszerítve volt a paprikát másodszer is kifizetni, de, — tekintve az előzményeket, — Dede ügynök ellen csalásért tett feljelentést a rendőrségen, a hol az eljárást megindították.

— **Meglopta a mosónője.** Veres Lajos Darabos utca 45. sz. alatti lakos jelentést tett a rendőrségen arról, hogy valaki konyhájából ellopta 46 korona készpénzt. A rendőrség részéről Dobos József rendőrbiztos vezette a vizsgálatot, melynek eredményeként Halász Juliánna mosónőt, mint a tett elkövetőjét le is tartóztatta. A lopott pénzből 17 koronát találtak nála, a többiből csirkéket és kendőket vett, meg a házbérét fizette ki. A talált tárgyakat elkobozták tőle, a csirkéket kiadták a károsultnak, míg a pénzt és a kendőket korpurdeliktiként áttették az ügyészséghez, a hol az eljárást fojtatni fogják.

— **Don Juan futása.** Ugyancsak furcsa tapasztalatokat szerzett ma délelőtt a hódítás terén egy Don Juan. A Don Juan a munkások sorából való volt, a hölgy pedig, akiért szíve hevült egy máltos tündér. A tragédia szintere jegy épülő ház azon része ahol a vakolatot készítik. Ettől nem messze állott a Don Juan és hódító pillantásokat vetett a hölgy felé, aki tünényyszerűen libegett ide és oda a máltos sajtárral. A Don Juan állt és nézett. A tündér illegett, billegett, libegett és mosolygott. Mosolygott egyszer, kétszer, háromszor és utána kacintott egy nagyot az ifju felé. A szívbeli érzeményektől áthatott ifju úgy találta, hogy a mosoly bátorítás, a kacintás megbiztatás. Odament hát a hölgyhöz. Köhintett és szólott.

— **Karesu vagy te,** mint... mint egy máltos húzó nyele.

— **Na ne,** segítse inkább felteni... a sajtárt volt a felelet. Az ifju feltette, a hölgy fejeire.

— **Csak iszen** átfoghatnám egyszer azt a derakát sóhajtott a hevalékeny ifju és már fogta is.

— **Kicsit magassan van,** lejjebb, valamivel lejjebb.

— **Az ifju édes szavakat** sugdosott és lejjebb fogta meg a hölgy derakát.

— **Oh... milyen tűz... fuvolázta** a Don Juan.

— **Hüsitünk rajta,** — mormogta a leány.

— **És a következő pillanatban** a sajtár az ifju fejére borult, a tartalma meg végig csurgott természetén. A leány megkönyörült rajta és levette a sajtárt.

— **Az ifju ordított egyet és rohant tovább,** magával vitte egy hódító utjának dicső emlékét.

x **Pérez szivar és cigaretta tárcák női kézi táskák és bőröndök Mentze áruházában, Kossuth-utca 4. szám alatt a legolcsóbbak.** 625-x-5.

x **Ezüst sarkantyúk!** gyönyörű szép kivitelben, mesés oledőárban kaphatók Szőke Dániel arany és ezüst művesnél. Állandóan 12 pár készletben. Üzletheiyiség Csapó-utca 30. Deák ház. 627-10-5.

x **A legjobb formájú** férfi kalapok kendők 4-6 koronáért legizlésebb selyem nyakkendő már 1 koronától feljebb. A Nyakkendő királynál.

x **Szép jó és olcsó ez a jelszó Mentze Henrik áruházában Kossuth-u. 4. 608 x 5**

TAVIRATOK

A magyar delegációk hadügyi albizottságának ülése.

Budapest, dec. 6. A magyar delegáció hadügyi albizottsága tegnap jórészt letárgyalta a hadügyi költségvetést. A hadügyi miniszteri válaszok tárgyalását befejezték, elfogadták a költségkülönbözeti tételeket is, és a hól napi ülésre már csak a fő summázatok megszavazása maradt hátra. Schönnaich hadügyminiszternek az ülés folyamata alatt alkalma nyílt megnyugtató nyilatkozatokat tenni, a katonai perrendtartás készülő reformjáról. Megnyugvást keltett azon kijelentése, hogy ő maga is készséggel elismeri, hogy a katonai büntető perrendtartás kérdésében nem illetékes a delegáció, mert ez a törvényhozó testületek elé tartozik. Tehát a szuverén törvényhozás és nemcsak egy közönséges bizottság határoz majd e kérdések felett. Jelentősebb határozat még az, amely a katonai iskolák tankönyveit tekintetében hoztak. Kitiltották a közjogellenes tankönyveket és beleszólást biztosítottak ebbe a közoktatásügyi miniszternek is.

A nemzetiségi képviselők értekezlete.

Budapest, december 6. A nemzetiségi képviselők tegnap este hat órakor értekezletet tartottak, melyen a földmiváltsági és közoktatásügyi tárca költségvetését vitatták meg és kijelölték azokat a képviselőket, akik a kormányal szemben elfoglalt álláspontjukat ki fogják fejtani a képviselőházban. Foglalkoztak még Juriga Nándor képviselő mentelmi ügyével is.

Az osztrák delegáció költségvetési bizottságának ülése.

Budapest, december 6. Az osztrák delegáció költségvetési bizottsága tegnap a hadi tengerészeti ügyeit tárgyalta. Csaknem valamennyi szónok megemlékezett a katonai szállítások dolgáról, sőt az egyik, Steiner delegátus kijelentette, hogy az osztrák minisztereket ezért a szerződésért vád alá kell helyezni. A szállítások ügyében kötött egyezmény megvitatására külön bizottságot alakítottak, mely hétfőn ülést tart.

Juriga mentelmi ügye.

Budapest, dec. 6. Tegnap híre járt, hogy Juriga semmisségi panaszát vissza fogja vonni és büntetésének kitöltését rögtön meg fogja kezdeni. Juriga maga jelentette ki, hogy ez nem felel meg a valóságnak.

Schönnaich és a delegátusok Örkénybe.

Budapest, december 6. A delegáció tagjai ma Schönnaich hadügyminiszter vezetésével a harcászati lövőgyakorlatok megtekintésére Örkénybe mennek.

LAPZARTAKOR.

A képviselőház ülése.

Budapest, december 6. Alig ötven képviselő jelenlétében nyitotta meg Just elnök a képviselőház ülést, amelyen a kormány részéről jelen voltak: Wekerle Sándor miniszterelnök, Darányi és Zichy miniszterek. Az elnöki jelentések után Wekerle miniszterelnök törvényjavaslatot terjesztett a Ház elé és kérte, hogy nyomassa az ki.

Napirenden a jövő évi költségvetés földmiváltsági tétele van.

Novák Aurél hosszan, terjengősen beszélt, az egyházi javak és latifundiumok ki-sajátítását és parcellázását követeli.

Lázár Pál az állambirtokok kezelése szerinte helytelen, az állambirtokokat demokratikusabban kell kezelni. A szakiskolák tételénél óhajtották látja, hogy a gazdasági iskolákban ne 17, hanem 12 éves korukban vegyék fel a növendékeket. — Kifogásolja, — hogy a népies irodalom támogatása címen előirányzott költségvetésben sajtótámogatás tétel is van. A népies irodalom támogatását helyesli, de a sajtótámogatás ellen állást foglal.

Popp Cs. István az erdélyi oláhok nyomorúságáról beszél. Felhívja Topánfalva és Gyula községek lakóinak nyomorát. Az egyik községben állítólag a szolgabíró még a halászlé joggal is nyuzza a népet.

Az elnök ezután az ülést felfüggeszti. Szünet után egyideig még Popp Cs. István beszél és reformokat kér a miniszter től Erdély számára.

Bernád Zoltán beszél azután.

A földmivvelésügyi tételhez eddig 21 en jelentkeztek szólásra. Lapunk zártakor az ülés még tart.

A delegációk ülése.

Budapest, december 6. A delegációk külügyi bizottsága e hó 1-én délután 4 óra kor tart ülést. A hadügyi albizottság ma délután ülészik.

Budapest — világváros.

Budapest, dec. 6. A székesfőváros világvárosá tétele céljából ma már komolyan foglalkoznak a tervvel, hogy Ujpestet és Erzsébetfalvát a fővároshoz csatolják. Ehelyett a székesfőváros tanácsa már a közel jövőben javaslatot terjeszt a közgyűlés elé.

Kihallgatás a királynál.

Budapest, december 6. Konrád vezérkari főnök tegnap este Budpestre érkezett. A vezérkari főnököt a király ma külön kihallgatáson fogadta.

Lotz hagyatéka.

Budapest, december 6. Lotz Károly elhunyt festőművész hagyatéka dolgában ma tartott ülést a bizottság. Elhatározták, hogy a művész szerződéseinek figyelembevételével a képeket elfogják árvereztetni.

Közgazdaság.

Két szakértekezlet. Két nagy fontosságú szakértekezlet lesz legközelebb a földmivvelésügyi minisztériumban. Az egyik a mezőgazdasági szakoktatás reformja, a másik a gazdasági cselédtörvény dolgában. — A gazdasági tanintézeteknek gazdasági akadémiákká való átszervezésével kezdte meg ugyanis a földmivvelésügyi miniszter a mezőgazdasági szakoktatás reformját, rövid idő múlva dűlőre jut a gazdasági főiskola, valamint a földmivvelésiskolai oktatás reformjának kérdése is. E tárgyban hívott egybe szaktanácskozást a miniszter, mely a következő kérdések körül fog forogni.

1. Elegendőnek tartja-e a szakértekezlet a gazdasági felsőfokú oktatás kérdésének megoldását oly alapon, hogy a Budapestben levő gazdasági vonatkozású tudományos intézmények szerves kapcsolatában rendszeres tanfolyamok tartassanak vagy pedig gazdasági főiskola létesítését tartja szükségesnek? Ebben az esetben: 2. Hol állítsák fel hazánk egyetlen gazdasági főiskoláját? 3. A hely megválasztása szerint mely keretekben állítsák fel a főiskola, mint önálló — izolált — intézmény, vagy pedig egyetemi kapcsolatban? 4. Helyes lenne-e a megoldás olyan módja, hogy a rokon vonatkozású és egy közös célt szolgáló felső intézmények, mint például az állatorvosi, valamint az erdészeti fő-

iskola a létesítendő gazdasági főiskolával egybekapcsolatassanak — mint „gazdasági egyetem” — három egymást támogató, de azért önálló fakultással? Figyelembe véve azt, hogy az illető fakultások szakmai rokonsága folytán amugy is közel állanak egymáshoz, illetőleg együttesen egy magasabb cél szolgálatában állanak.

A gazdasági cselédtörvény előkészítésére a földmivvelésügyi minisztériumban a minap tartott értekezlet tanácskozásain elkészült a cselédtörvény átdolgozott tervezete. Hogy e kérdés minden irányban megnyugtató módon szabályoztassék, a miniszter még e hó utolsó napján újabb értekezletet hív össze a törvénytervezet tárgyalására. Erre az alkalmat az összes gazdasági egyesületek elnökei is meghívást fognak kapni.

Köbányai sertésvásár. 1906. december hónap 6. napján. Hízott sertések: Magyar előrendű: (fiatal nehéz (páronkint 320 kigron felül) 121—122 fillér, fiatal közép (páronkint 251—320 kigr.) 122—123 fillér, könnyű (páronkint 250 kigrig) 123—125 fillérig. Sertéslétszám: 1906. december hónap 3. napján volt készlet 24288 darab sertés, 5 én felhajtott —, 3 én elszállított 176 darab sertés, 6-ára marad készlet 24102 darab sertés. A hízott sertés üzletirányzata változatlan.

Regény-Csarnok.

Zarándoklás Rákóczi sirjához.

Írta: Leitner Mihály. 1

— Déva 1 perc.

E szavakkal ébresztett a gyorsvonat vezetője 1903. október 19. napján délutáni 3 órakor álmaimból. Azt is mondhatnám, hogy álomból, mert tényleg aludtam is, ennek a félbeszakítása azonban mi fájdalmat sem okozott. Annál mélyebb fájdalmat okozott az, hogy álmaimból a rideg valóságba kellett ébrednem.

Rákóczy fejedelem, e nagy nemzet hősi hamvait hoztuk haza Konstantinápolyból. A menet élén az ország főpapja lépdegélt, két oldalán két daliás zászlóvivő. A két zászló felírta: Pro Deo! Őt követi a főrendiház elnöke, a kinek zászlóját: Pro libertate! felírta ékesíti. A harmadik zászlót, amely Pro patria! jelszóval ékeskedik, a képviselőház elnöke lengeti magasan. E csoport után egy ember-tenger hullámozik. A magyar nemzet minden rétege, — vallásra nemzetiségre, osztályra és rangra — való tekintet nélkül résztvesz az ünnepélyes bevonulásban. Minden hazafi arcáról az öröm és lelkesedés tüze ragyog felénk, a szabadság mámorító hatása alatt hol zokogás, hol egerverő örömrivalgás hallatszik. Egyszerre csak egy különös csoport ragadja meg figyelmemet. Nemzeti zászló alatt vonul fel az első csapatja a nemzeti hadseregnek.

(Folytatjuk.)

Városi Színház.

Bérlet: 57. sz. (C) Bérlet 57. sz. (C)

Debrecen, csütörtök, 1906. évi december hó 6. án:

FENYVESI EMIL a Vígyszínház művészeinek második vendégfellépte:

TRILBY

Színmű zenekarral és táncossal 4 felvonásban. Georges Du Maurier után írta: Paul M. Potter. Fordította: Fái J. Béla. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Trilby O'Ferral — — — Hahnel Aranka.
Talbot Wynne — — — Deési Alfréd.
Alex Me Alister — — — Bérczi Ernő.

William Bagot — — — Ternyei Lajos.
Rochenmartel herceg — — — Sarkadi Vilmos.
Thodore de Lafarce — — — Szabó Gyula.
Svengáli — — — — Fenyvesi Emil.
Gaeko — — — — Arkosi Vilmos.
Vinárdné, házmesterné — — — Szikácsné.
Antony — — — — Gazdácska L.
Angéle — — — — S. Ruttkai Adél.

Holnap, pénteken, december hó 7-én:

Fenyvesi Emil utolsó vendégfellépte:

A dolovai nábob leánya.

Színmű 5 felv.

Harmat-Créme

arozéptő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt, sem ómot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szepőt, májfoltot, pattanást, bőrradikát, (mitesser) s bőrbajokot, Kisimítja a ráncosodni kezdő arcot s azt fehéré, simává üdvössé teszi. — Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsiroz, tehát nappal is használható. — Hatásagyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Créme 1 korona.

Készítője és főraktár

MIHALOVITS JENŐ gyógytára

Debrecen, Főpiac 31. városbazzal szemben.
597—10-1

Gyárosok kereskedők,
iparosok részére szükséges kliák előállítását elvállalja

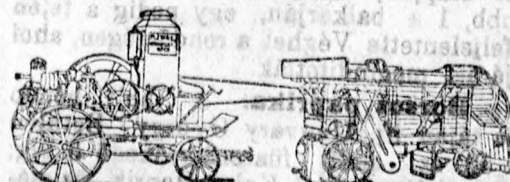
Hajnal Gyula

Debrecen, Piac-u 9
A kliák nyomó képességért jóállás vállaltattik. — Telefon 412.

CSAK AZ EREDETI

„PLEWA” motorok és loeomobilek

szolgáltatják a legolcsóbb és legmegbízhatóbb üzemerőt malom és gazdasági célokra. Tartósságuk egy emberéletre van kiszámítva. Fogyasztás 2-3 fillérvnyi nyersolaj, benzín vagy szivógáz lóerő és óránként. Árjegyzék és költségvetés ingyen. Kedvező fizetési feltételek.

Cím: **Dénes B.** motorspecialista.

Budapest, V. Lipót-körut 15 szám.

Kérem a címet pontosan feljegyezni és megőrizni

mind egyik osztályra, az egész nemzetre. Nem egymás mellett, nem egymás segítségével, nem egymás javára szervezkednek ma.

Hanem külön valamennyi s egy a másik ellen!

Nem az a cél, hogy egymásmellett boldoguljanak, hanem, hogy egymást legyűrjék, legyőzzék.

Élni és élni hagyni — elbukott a jelző. Élni s mást élni ne hagyni: ez a jelző lépett az előbbi helyébe.

Nem testvéries, nem emberies ez az érzés, ez a gondolkodás s a ma vezető vágy, hanem irtó háboru, ennek sajátos, kegyetlen eszközeivel.

Élethalálharc, rút tülekedés ez, mikor arra semmi szükség nincsen.

Hiszen szelid, emberséges eszközökkel elérhetők, mit elérni kéne: e nép minden fiának boldogulását.

A mai harc vége beláthatatlan, de bizonytalan annak az eredménye is. Csak az a bizonyos, hogy ez az eredmény nem lesz áldáshozó a nagy összasségre.

Osztályok győzhetnek, diadalra juthatnak, de osztályok buknak is.

Ki még ma nem remél, lehet, talán az jut majd legelőbbre s tán azok buknak el, kiknek a reménye ma még a legvirágzóbb.

Ma nekem, holnap neked! A forradalmi hős végső mondása gyakorlatra lel. Mert ilyen tülekedő harcban — indulatok és szenvedélyek közt — ez a természetes.

Idáig — néhány év óta — munkásaink szervezkedése rohamosan haladt előre. Ma már szinte kifejlődésre ért. Vagy talán már a tetőponton is tulment. Mert már az ereje tülzásokba csap.

Ez a tülzás lökést adott a tulnani félnek, a munkásoknak. Ezek is megmozdulnak most már — szervezkedésre.

Szervezkednek hát itt is, ott is. De mindkét felel — egymás ellen.

Eddig csak egyesek viltak élethalálharcot a társadalomban, ezután nagy tömegek vonulnak fel életre-halálra.

Ki lesz felelős az áldozatokért? — Senki se vállalja. Mert úgy tartja egyik a másiktól, hogy a másiknak végzete az elpusztulás.

Nem jól van ez így. Bűnös ez a cél, gonosz az eszme, amely erre tör.

Szervezkedjék együtt ez az egész nemzet, ennek minden fia egymásnak igaz boldogítására. Vagy ha nem is együtt, hát külön-külön egyes osztályonként. De ne egymás ellen, hanem egymás mellett. Egymás segélyével, egymás javára.

Ez a becsületes eszme, ez az emberi cél!

Vessző.

Egyház és iskola.

Egyháztanácsülés. A debreceni ev. ref. egyház presbiteriuma tegnap délután öt órakor ülést tartott, amelyen egyházi részről Kiss Albert lelkész, világi részről pedig Simonffy Imre főgondnok elnökölt. A mult egyháztanácsülés jegyzőkönyvének hitelesítése után Sarkadi Ferenc és Ujváry György ujonnan behívott presbiterek tették le az esküt, amelyet Somogyi Pál főjegyző olvasott fel. A gazdasági bizottságban megüresedett két helyet a presbiterium Harsányi Gusztáv és dr. Baecs Dezsővel töltötte be. Majd a főjegyző fölolvasta Kassa város polgármesterének köszönő átiratát a II. Rákóczi Ferenc fejedelem lovas szobrának alapjára tett adományért. Azután a jövő év január elején történő presbiter választás alkalmára kiküldött bizottság javaslatát tárgyalta a presbiterium, s egyben megállapította a választás körüli tennivalókat.

Végül házastelkek megvásárlására vonatkozó szerződésekről tanácskoztak.

Szaktanitónő áthelyezése. A válás- és közoktatásügyi kormány a debreceni községi gazdasági ismétlő iskolánál szaktanitónői állást szervezett és arra Kerkes Julia szatmárhegyi állami tanitónőt helyezte át, aki állását el is foglalta.

Képesítő vizsgálatok. A debreceni ev. ref. tanítóképző intézetben e hó 19-én kezdődnek a pót- és javító képesítő vizsgálatok, amelyen a vizsgálobizottság elnöke

Dávidházy János esperes lesz. A tanítóképző intézetben 20-án veszi kezdetet a képesítő vizsgálat Sulyok István esperes elnöklésével.

Debrecen a mult hóban.

december 6.

Debrecen város közigazgatási bizottsága tegnap délután tartotta meg havi ülését, amelyen Weszprémy Zoltán főispán elnöklésével jelen voltak: Kovács József polgármester, dr. Magoss György főügyész, Vecsey Imre főjegyző, Bészler Károly árvászéki elnök, Fauszt Elek pénzügyigazgató, Király Gyula tanácsnok, Latinovics Mihály államépítészeti hivatali főnök, Aczél Géza főmérnök, Csánky Viktor tanfelügyelő, dr. Balkányi Miklós, dr. Kocsár Gábor, dr. Tüdős Kálmán tiszti főorvos, Juhász Ignác, Rickl Antal, dr. Tüdős János és Pally Gábor bizottsági tagok.

Az ülés elején Kovács József polgármester tette meg jelentését, amely szerint november hónapban a debreceni rendőrség letartóztatott lopásért 7, szándékos emberölésért 1, fajtalanosságért 1, rendőri kihágásért 241 egyént. Az ügyészségnek átadott 8, rendőri büntetett 241; a városról eltoloncoltatott 89, a városon keresztül toloncoltatott 26, kényszerutlevéllel kiutasított 39, összesen 104 egyén. A renfőkapitány 45 iparigazolványt adott ki, a melyből 480 korona folyt be. A katonai létszám a következő volt: közös hadseregbeli 1770 ember 513 ló, honvédségi 1509 ember és 296 ló, összesen 3279 ember és 809 ló. Elszállásoltatott 2 tábornok, 6 törzstiszt, 15 főtiszt; a lakosság szállást adott 385 embernek, a salétromkaszárnyában elszállásoltatott 150 ember és 150 ló a 7. huszárezrednél, a nyulasi barakban pedig 400 honvéd. A fősorozás eredménye a következő: besoroztatott a közös hadseregbe 58, a honvédséghez 20, a póttartalékba 19, feles számu 41 legény. A fősorozásra előállott 796 debreceni és 186 idegen egyén. A városi adópénztárba befolyt egyenes adóban 212,044 korona 26 fillér, országos betegápolási költségben 10,231 kor. 57 fillér, hadmentességi díjban 575 kor. 57 fillér, fegyveradóban 80 korona, 2539 kor. 43 fillér idegen adóban, 64 korona 60

dalmat okozott Kárász Béni szegény halászmester esete. „Hosszu levelet” kapott az öreg halász a szarvasi bíróságtól, hogy dobra verik még a hálóját is, ha két hónap alatt nem fizet meg Krautheim Lajbisknak a 300 forintokat. Nem izlett az ebéd sem Kárász Béniék s nagy busan vetette ki aznap hálóját a mély Körösbe. Ügyet sem vetett a hálóra, csak maga elé bámult s azon tűnődött, hogy mi lesz vele, ha az a szentmártoni esidő kihuzza még a párnát is a feje alól. Ő még csak megélne a halakból, de mi lesz a feleségével, két szép szőke gyermekével. Majdnem könybe lábadt már a eszeme Kárász Béniék, amikor erős locsolanást hallott a vízben. Megfeszítette izmait s a partra vonzolt egy rengeteg harcsát. Felkapta baltáját s egy két csapással elbódította a ficáncoló állatot.

A harcra elcsendesedett és ime, a hálóban már mindig mozog valami. Ott tatógatja a száját egy közönséges ponty, Kárász Béni megragadta a halat, ránézett s szédülni kezdett vele a világ. — Ilyet még életében nem látott. Egy gyűrű, egy valószínűs pecsétes aranygyűrű volt a hal farkára röve. Rögtön leszette a hal farkát s gyönyörködve nézegette a csillogó, drága jószágot. Szörnyen tetszett neki az ágaskodó oroszlan. Mindenképpen azt látta, hogy nagy dolog történt vele mostan.

És Kárász Béni, a szegény halász hirtelen okos ember is lett. Nem szól senkinek

egy szót sem, hanem bevarrja a gyűrűt szépen a lajbija bélésébe s ment Gyulára, egyenesen az alispánhoz.

Az alispán szegéről szegre megnézte a gyűrűt megnézte a cimert s aztán vésztiósló arccal kiáltott fel!

— Embeifia, tudod e kié ez a gyűrű? Kárász Béni megremegett egész testében:

— Mindjárt gondoltam, hogy baj lesz belőle!

Az alispán azonban szelid arcot vágott s megveregette Kárász Béni vállát:

— Kárász Béni! Ez a gyűrű a gróf Andrássy-családé. Majd én leirom mindazt, amit mondtál, hogy miat került kezébe a gyűrű s aztán vidd el a levelet gróf Andrássy Gyula miniszterelnökhöz a gyűrűvel együtt.

Ugy is történt. Kárász Béniék szlig érte a lába a földet, ugy szaladt fel Ócsodáról Budára, ott is egyenesen a várba a miniszterelnök elébe. De oda nehéz volt ám bejutni gubás parasztnak. Három napig kellett várnia, még bebocsátották.

Odaadta az alispán levelét a nagy urnak. Az excellenciás ur figyelmesen olvasta a levelet, azután elmosolyodott. Kárász Béniék is mosolygásra állt a szája. — Most már jól van minden — gondolta magában.

A miniszterelnök odafordult a haláshoz:

— No hát lássuk, Kárász uram, azt a gyűrűt!

Atadta. Gróf Andrássy Gyula jól megnézte. Ugyanaz a gyűrű volt, amelyet három évvel ezelőtt fűzött a ribnicei tengerszemén a potyka farkára.

— No hát, Kárász uram, ez az én gyűrűm. Ezért az ajándékért maga jutalmat kap.

Azzal kivette a pénztárcáját s egy ropogós ezresbankót nyomott a szegény halász markába.

Kárász Béni azt sem tudta, hogyan került ki a fényes palotából, csak annyit érzett, hogy most már jöhet az a szentmártoni Lajbis. Most már ő a legény a gáton.

A gavallér gróf pedig mosolygott odabent s elégedetten dörzsölgette a kezét. Előre látta, mint fogja kerülgetni a guta Ferdi grótot, ha bebizonyítja neki a korpus delikti pecsétgyűrűvel, hogy a ribnicei tengerszemnek vagy ugyan összeköttetés, de nem az Adriai tengerrel és nem a föld alatt, hanem az Ung folyóval és a föld felett.

Ez a rövidke történet Polykratesz gyűrűjének ujján és szóról-szóra megtörtént esete.

Petronius.

Hajdu József DEBRECEN, PIAC-UTCA 50. SZÁM alatt a Szent Anna utca sarkán **megnyitotta.**

uri és női divatruházát

Kéri a nagyközönség b. pártfogását.

335-10-1.

fillér országos gazdasági munkás és cseléd-segély pénzügyi járulék, 615 kor. 72 fillér kezesk. és iparkamarai illeték, 4577 kor. 17 fillér nyírvi szabályozási járulék, 1109 kor. 95 fillér 1 százalékos járdaadó, 2219 kor. 90 fillér 2 százalékos tüzi váltság, 3884 kor. 82 fillér 35 százalékos alamizsnaváltság, 36,628 kor. 89 fillér 33 százalékos községi pótdó, 13,233 kor. 87 fillér utadó, 52 kor. ebadó, 4602 kor. 45 fillér egyházi adó és 759 korona 73 fillér végrehajtási költség.

Azután dr. Tüdös János tiszti főorvos jelenti, hogy november hónapban a közegészségi viszonyok rosszabbra fordultak. A fertőző betegségek közül a hasihagymáz, kanyaró, vörheny, szamárhurut, a bárányhimlő, roncósuló toroklob és gyermekágyi láz fordultak elő.

A mentőegyesület a hatóság felhívására 14, magánosok kérésére 37 esetben nyújtott segítséget. Baleset volt: 34, öngyilkosság 3, betegszállítás 24.

A piacvizsgálatok alkalmával 4 kosár mérgező gombát koboztak el.

Fauszt Elek pénzügyigazgató tette meg azután jelentését, amely szerint a múlt hónapban befolyt egyenes adóban 228 399 K. 71 fill., hadmentességi díjban 558 K. 88 fillér, bélyegjövődékben 99 364 K. 36 fill., jogilletékben 43 679 K. 26 fillér, díjjövődékben 3121 K. 99 fillér, dohányjövődékben a vármegye fogyasztásával együtt 139 711 K. 90 fill., határvám jövődékben 14726 K. 26 fillér, fogyasztási és italadóban 25 000 kor. Fizetési haladékot a pénzügyigazgató 34, a pénzügyminiszter 29 esetben adott. A pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvizsgáló vezetőjével a miniszter Kovács József számvizsgálót bízta meg.

A népesedési mozgalmról a múlt hónapra vonatkozólag az alábbiakat jelentette a bizottságnak a főorvos: született ev. ref. 69 fiú, 74 leány, 143, róm. kath. 22 fiú, 23 leány, 45, gör. kath. 4 fiú, 1 leány, 5. ág. ev. 1 fiú, zsidó 8 fiú, 15 leány, 22, összesen 104 fiú, 112 leány, összesen 33. Törvénytelen volt 17 fiú, 16 leány, összesen 33. tehát 15.5 százalékos. Elhalt: ev. ref. 114, róm. kath. 22, gör. kath. 5, zsidó 17, összesen 158. A természetes szaporodás 58. Házaságra lépett 67 pár.

Még apróbb ügyeket intéztek el, köztük árvaügyi felebbezéseket, majd az ülés este hét órakor véget ért.

SZÍNHÁZ.

Műsor.

Csütörtök „Trilby” dráma Fenyvesi Emil második felléptével.

Péntek „A dolovai nábob leánya” színmű Fenyvesi Emil utolsó felléptével. (A) bérlet.

Szombat „Gésák” operette (B) bérlet.

Az államtitkár ur. A debreceni színházi közönségnek tegnap kiváló művelésben volt része. De la Mare államtitkár Bieson hason című kitűnő vígjátékában a szerep magyar kiválója Fenyvesi Emil a vigszínház egyik főerőssége játszotta. Fenyvesi játékaról — kritikát mondani, e parádés szerepét megkritizálni túlhaladott dolog. Poertirozni és úgy öltözködni más nem tud. Főszabásu ruháiról, kiváló izléséről és stilszerű öltözködéséről példát vehetnek a mi színészeink. Hahnel Aranka Susanne szerepében ragyogtatta fényes toaletjeit. A raffiniált asszonyt kiváló diszkreációval játszotta meg. Szabó Gyula, Árkosi, Deésy és Arday Ida jöttek voltak. Kitűnő kabinet alakítást nyújtott Békés Gyula. A színház zsúfolásig megtelt.

A „vig özvegy” operette újdonság kettős kiosztásban. Tekintettel az operette

újdonság előrelátható nagy sikerére Zilahy igazgató az operette főszerepeit kettős kiosztásban taníttatja be, úgy, hogy a főszerepeket Fóthy Frida és Lónyai Piroška, valamint Ternyei és Árkossy felváltva fogják játszani. A tanulási órákon, nemkülömben a színpadi próbák mindegyikén a kettős kiosztás minden szereplője részt vesz. Az operetteben részt vesznek még Vida Iona, Polgár, Sarkadi, Deésy, Bérczi, Szalai, Vadász, stb.

Fenyvessy Emil a bpesti Vigszínház kiváló művésze holnap lép fel utoljára mint vendég, a „Dolovai nábob leánya” színműben, melyben Tarján Gida főhadnagyot játsza, kivülé részt vesznek az előadásban Hahnel Aranka, Szabó Irma, Lukács Juliska. A férfiak közül Szakács, Deésy, Bérczi, Vadász, Sarkadi és Zilahy a ki Biliczky kated parádés szerepét játsza. Egyben értesítetik a n. é közönség, hogy a holnapi előadás kivételesen 7 órakor kezdődik.

A Gésák japán táncos operettéből naponta folynak a próbák Polgár Sándor vezérése mellett, ki a darab összes táncait maga tanította be. Az operette teljesen új betanulással kerül színre, a főszerepben Zilahyné, Lónyai Piroška, Vida Iona, Polgár, Sarkadi, Árkossy, Deésy, Bérczi, Szalai, Szakácsné, Vadász, Szabó Gyula stb.

Vidor Pál emlékére. Zilahy Gyula nemesen érző lelkére vall, hogy az ő kezdeményezésére indul meg a vidéki színházakban a Vidor Pál sírkövének felállítására a gyűjtés. Zilahy Gyula körlevelet intézett a színházgatókhoz, melyben kéri, hogy tartssanak egy egy előadást a Vidor Pál sírkövének felállítására javára, Vidor Pál fiatal színész éveit itt Debrecenben töltötte, itt fejlődött tehetsége. Debrecenből Kolozsvárra és onnét a Népszínház szerződtették őt. Vasárnap este Vidor Pálnak örökszép népszínművét a „Vörös Sapkát” adatja Zilahy ez igazán szép és nemes célja.

HIREK.

Rablóvilág Hajdubadházon.

december 6.

A szomszédos Hajdubadházon valóságos betyárvilág van. A legvakmerőbb betörések, rablások egymást érik s a legnagyobb aggodalom fogta el az egész város lakosságát. Az ottani előljáróság felterjesztésben kérte a belügyminisztert, hogy az ottani csendőrsöt erősítse meg.

A lakosság elkeseredése a tetőpontra hágott. Különösen az éjjeli őrök ellen vannak ekeseredve, akik között nagyon sok a rovott multu ember.

Csak mostanában az egyházi pénztárt akarták kifosztani, de a segédlelkész közbelépett s elűzte a rablókat.

A napokban két fináncot támadtak meg éjjel két és három óra között. A két finánc nyomozást folytatott, mert az utóbbi időben sok doháysesempészt fogtak el Hadház környékén. A fináncokat a város végén megtámadták, majd hosszas dulakodás után lefegyverezték, megverték s mire a fináncok eszméletre tértek volna, elmenekültek.

A csendőrök megindították a nyomozást és az éjjeli támadók közül Ozsváth Miklóst és a feleségét elfogták. A többieknek is nyomában a csendőrség.

Tegnap este öt helyen is próbálkoztak a rablók. Enyedi Sándor gazdálkodó házában az utcaféllői szobájában az ablakon át behatoltak s onnan ágy és ruhaneműeket vittek el. Tóth János földmiveshez hasonló módon törtek be és a szekrényből nagyobb összegű pénzt raboltak el.

Feltörték a hadházi iparos körhelyiségét s annak pénztárát kiürítették. Hadházy

Zsigmond dr. ügyvédnek és még számos embernek zárt tyukketreóst törték fel. Megkísérlették a betörők az egyik takarékpénztár kirablását is, de az erős falakon fiaskot vallott a kísérlet.

Ezeket a betöréseket egyetlen éjszaka követték el. A hadházi csendőrök és a környékbeliek erélyesen folytatják a nyomozást.

Tanácsülés. A városháza kis tanácsstermében ma délelőtt rendes tanácsülés volt, melyen Kovács József polgármester elnökölt.

A Hortobágy hasznosítása dolgában tegnap este a városházán a függetlenségi és 48-as érzelmi városatyák értekezletet tartottak, amelyen az alábbi határozati javaslatot fogadták el.

Mínt hogy Debrecen sz. kir. város közönségének egyik elsőrangú érdeke az állattenyésztés biztosítása; s e szempontból a Hortobágy hasznosításának kérdése mai napig sincs kellően előkészítve: ez okból bizottsági közgyűlésünk

1) a városi tanácsnak a Hortobágy hasznosítására vonatkozó s tárgyalás alatt levő javaslatát a napirendről leveszi.

2) A számú határozatával a Hortobágy jövedelmezőbb kihasználása céljából javaslatlételre kiküldött bizottságot és a Tanácsot utasítja, hogy a Hortobágy hasznosítása tárgyában a jószágtartó gazdaközönségnek 1906 évi szeptember 9 én tartott értekezlete által alakított bizottsággal ez ügyben tárgyaljanak s tárgyalásuk eredményét terjesszék bizottsági közgyűlésünk elé.

Debrecen, 1906. december 6.

A jószágtartó gazdaközönség Rickl Antal elnöklete alatt ma tartott értekezletet ebben a dologban és a határozatot magukévá tették, mert ez a határozat semmiben sem ellenkezik a múlt vasárnap elfogadott határozati javaslatl. Így tehát a 10-iki rendkívüli közgyűlés elé terjesztendő halasztó határozati javaslatot a jószágtartó gazdak is elfogadták.

Kanyarójárvány a megyében. Hajdúvármegye több helyen lépett fel a kanyarójárvány, így különösen Hajdunáson és Hajdusámsomban sok a megbetegedés ugyanarra, hogy az iskolákat is becsukták.

Nagy idők tanuja. Jeserniczky Károly hevesmegyei nagybirtokos tegnap délután a debreceni közoktatásban jobblétre szenderült. Az elhunyt az 1848. 49-iki dicső szabadságharcban mint nemzetőr harcolt a hazáért és 78 évet élt. Temetése holnap, e hó 7-én lesz. A közoktatásból temetik el az ev. ref. egyház szertartásai szerint. A nagy időköt látott halottban Jeserniczky Károly a debreceni ítélőtábla hivatalnok, továbbá Jeserniczky Viola és Kamilla édes apját gyászolják.

Sestakerti rizling Máyer Jenőnél.

Megint csak marólug. Tegnap lapunkban és azelőtt majdnem minden nap egy-egy fiatal lány öngyilkosságáról számoltunk be s a gyilkos szer mindig csak a marólug volt. Kétségtelen, hogy e gyakori öngyilkosságok nem lennének napirenden, ha az elkeseredett öngyilkosjelöltek nem jutnának olyan könnyen a maróluhoz. Ha az illetékes hatóságok betiltanák a zsiros szóda árulását, bizonyára sok fiatal teremtés maradna életben. Száz eset közül kilencvenkilencben az öngyilkosságra predestinált nő, nem a golyót, nem a kötelet választja, hanem mindig csak a mérget. Már pedig a marólugot nemcsak a kisebb háztartásokban, de a legnagyobb mosodákban is lehet nélkülözni. Uzonyi Klára egy bőszőrményi 20 éves szép leány is maróluggal vetett véget tegnap délután fiatal életének. Egy legénybe volt szerelmes, de

Szabó Lajos Fiai

vászon, divat és szőnyegáruház.

● Oriásiválasztékban kaphatók ●

Női és férfi téli (Jäger) alsó ruházatok

Szörme boák és gallérok

a legújabb formákban.

Gyapju téli kendők és sálók

előszőbb és Himalaya minőségben.

A világhírű P. D. jegyű, kitűnő szabású

francia fűzők egyedüli raktára.

Jutányos, szabott árak

kirakataink állandóan a legutolsó diva

tot tüntetik fel. 482-x-49.

Köszvény!

ellen ezernél jobbat kiváló orvos és tanár ajánlja és rendelési tegeinek a h. res 476-x-9.

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert. 1 nagy üveg 2 K. — Vidékre 1 üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétel.

Egyedüli készítő
Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész
DEBRECZEN.

C S U Z.

Női Ruhák,
Costümök,
Blonsek és Pongyolák.
gyorsan és pontosan a
legújabb modellek után készülnek
kaphatók 5.

Bosznay J. és Társa

divatáruházában, 294-x-116
Debrecen, Kossuth-utca 5. szám.

Hamisítványoktól óvakodjunk.

A szépség egyik főkelléke a szép arc bőr.

Minden hölgynek módjában áll ezt megszerezni.

a FOLDES-féle

MARGIT-CRÊME

csodás hatású arckenőcs használata által.

A Margit crême egy rendkívül finom, kellemes alkosságu, gyorsan felszívódó, kedves illatú vegy-szer, mely már az első kísérlet alatt mintegy behizelgi magát; a bőrnek rögtön kellemes puha bársonyszerű tapintatot ad, 10-12 nap alatt teljesen átalakítja a bőrt, nyomtalanul eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű bőrtisztatlanságot.

Előnyös tulajdonsága ezen orémnek, hogy a bőrt nem teszi zsíros tapintatúvá, fényessé, mint más kenőcs, sőt ellenkezőleg, annak fényét, mint a puder elveszi, minél fogva nappal is alkalmazható. A bőrt táplálja, mitől az gyermekded tédességet, teltséget, bársonyszerű puhaságot és kellemes tapintatot nyer. Leglényesebb előnye, hogy higany-olajat nem tartalmaz és így teljesen ártalmatlan.

Ára egy tégelynek 2 korona, kis tégelynek 1 korona.

Margit-szappan 70 fill., Margit-pudor K 1.20, Margit-fogpep 1 K. — Azeviz 1 Kor.

Készíti: **Földes Kelemen**
gyógyszerész ARADON. 176-10-10

6 koronás rendelések bérmentve küldetnek.

Kapható: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog. Steiner Manó, Mihalovits J., Muraközy László, Sziloz Ferenc gyógyszerárakban.

Globin

a legjobb és legfinomabb
Czipő tisztítószer

Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipcse és Eger.

Oh jaj!

Megfojt ez az át
között köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás
ellen gyors és biztos hatásuk.

EGGER mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és
kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„Nádor” gyógyszerár

BUDAPEST,

VI., Váci-körut 17.

Eljen!

EGGER mellpasztilla csakha-
mar meggyógyított.

Debrecenben, kapható: Balázs Ödön, Füleky Pál, Steiner Manó
Koczián Dezső, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Radákovits Géza, Grósz
Nagy Ferencz, Sziloz Ferenc, Tóth Béla gyógyszerészeknél.

Tulipán-Padlófénymaz
(Linoleum)

Védjegyezve

Tulipán-Padlófénymaz
(Linoleum)

Hazai gyártmány

Né vásároljunk osztrák padlófénymazt, mert

- A Tulipán-Padlófénymaz az eddig létező osztrák gyártmányokat messze felülmúlja.
- A Tulipán-Padlófénymaz tartós, rögtönsszáradó és tűkőrfényű gyönyörű románczezzel bir.
- A Tulipán-Padlófénymaz vízel mosható
- A Tulipán-Padlófénymaz tetszetős nemzetiszintű tulipános 1 kg. bádogdobozokban van csomagolva és 3 féle színárnyalatban létezik.
- A Tulipán-Padlófénymaz minden nagyobb fűszerkeredésben és drogueriában kapható.

Viszontelárusításoknak legjutányosabb árajánlattal szolgál

Maklár Gyula és Társai

vegyészeti festék-, lakk- és kenőgyár
BUDAPEST, IX. Remete-utca.

275-5-5.

Utánzatoktól óvakodjunk.

F-x-239

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 30 fillér, minden további szög 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szög 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beklüditik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Vidéken

Debrecenhez közel fekvő mező városban, egy jó forgalmu hentes és mészáros üzlet; teljes felszereléssel bérbe kiadó esetleg kevés pénzzel szakember társul keres tetik. Vasuti állomás Nagy kiterjedésű üzleti összeköttetés és nagy vevő község már megvan teremtve. Bővebb felvilágosítással a kiadóhivatal szolgál.

Gyors privát kölcsön

100.000 korona áll rendelkezésemre melyet igénybe vehetnek; Katonatisztek, állami, megyei és városi hivatalnokok s más hitelképes egyének. Budapesti és Bécsi bank képviselőt amotizációs kölcsönökre. Utólagos díjazás s. Meghívásra személyesen jelentkeztem. Fejlesztő L. S. Simonfi u. 19.

Mindenféle

nyomatványokhoz és hirdetésekhez szükséges klischéket készít Hajnal Gyula Debrecen Piac u. 9. sz. Telefon szám 412

Népdalokat

zongorán, cigányos modorban jutányos árért tanít intelligens urleány. Cim a kiadóhivatalban.

Egy használt

de jókarban levő uri gyermekocsi jutányos áron megvételre kerestetik. Ajánlatokat kérek a lap kiadóhivatalába.

Butorozott szobát

Piac-utca közelében szonnapra keresek Cimem a kiadób.n.

Csaksz valódi „Verge“

egészségi papírból készült nicotin mentes cigaretták hüvelyeket használjunk, egydéli főnaktár a Harmathy Pál könyvkereskedésében van Fűvészkert u 14. 100 db. „Tiszti“ hüvely 10. „Rákóczy“ 12. „Ambre“ 12. „King“ 8. „Progress“ 10. „Riz Abadi“ 14. „Jogot“ hüvely 12. Anti nicotin fadóbozba 18. 250 drb. Anti nicotin fa dobozba 0. től 6 krajcár. 622-15-1

Egy fiatal

tőrekvő kereskedő segéd ki rólós rövidáru és divatáru szakmákat érti, szolid fizetéssel alkalmazható a keres. Cim a kiadó hivatalban.

Könyv szekrényt

keresek megvételre. Cim a kiadó hivatalban.

Ajánlott

levelekhez szükséges postakönyv féláron kapható a kiadó hivatalban.

Mielőtt karácsonyi

ujévi s bármely alkalmi ajándékot vásárolna bárki is el ne mulassza megtekinteni a Harmathy Pál könyvkereskedését Fűvészkert-u. 14. hol még soha nem létezett leszállított árak mellett, óriási könyvvásár van. — Karácsonyi, ujévi s minden alkalomra, új állapotban lévő ajándék könyvek, zoltárak, imakönyvek, gyermek mese, képes és ifjusági könyvek, emlékek, levelezőlap és bélyeg albumok, fényes díszítésbe soha nem létezett árleszállítással szerezhetők be. Könyvjegyzék ingyen. 624-15-1

Komáromi M.

műhangszer készítő

Legnagyobb hangszer üzlete

József kir. herceg-utca 2. Bika szálloda mellett.

Csibalom vételnél díjtalan tanítás saját csibalom iskolámban. Legnagyobb zongora terem Piac utca 49. főpostával szemben.

Bérbe adott zongorákat új gyanánt nem adok el, mindenféle hangszerek részletfizetésre is. Többféle gyártmányu

Gramophonok

és lemezek, a leghíresebb gyártmány, lemezekben óriási választék. — Szakszerű műhely, új hangszerek készítését és javítását művésziessé nem mint kontár, de mint szakképzett készítjük. Zongora hangolás vidéken is.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Az ujjonnan érkezett hurlonó gépemen a legkitűnőbb minőségű hurokkal szolgálók. 487-x-17.

KITŰNO MINŐSÉGŰ

pörkölt

Kávé

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan — naponta friss pörkölés

kapható 488-50-15

Félegyházi János

motortüzemű kávé pörköldéjében

Piac- és Miklós-utca sarok.

Meglepi ujdonságok !!

Karácsonyi vásár !!

ROSE

DEZSŐ

ÉKSZER ÁRU HÁZA, Debreczen, Piacz utca 55. szám Hungaria kávéház mellett.

Csoda szép ékszerek!

Új! Kégyó karékek Új!

Gyűrű, függő különlegességek !

633-15 8

Lányok, Lányok, Lányok

részére

elegáns téli felöltők és Costümök

NEUMANN

Cs. és kir. udvari szállító.

887-30-6

férfi-, fiu- és leányka gyermek ruha áruházában beszerezhetők.

Piac-u. 51. a főpostával szemben.